

BASKIN ORAN

TÜRK - YUNAN İLİŞKİLERİNDE BATI TRAKYA SORUNU

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ İKİNCİ BASIM

BİLGİ YAYINEVİ

İÇİNDEKİLER

İkinci Basıma Önsöz	13
Birinci Basıma Önsöz	15

GİRİŞ

I- TÜRK - YUNAN İLİŞKİLERİNDE İNSAN ÖĞESİ.....	17
II- BATI TRAKYA SORUNU NEDİR?.....	24
— Bölge'nin ve Sorun'un Tanımı	24
— Bölge Türklerinin Tarihsel Geçmişi ve Azınlığın Doğuşu	27

BİRİNCİ BÖLÜM

AZINLIKLARIN ULUSLARARASI KORUNMASI BAĞLAMINDA BATI TRAKYA SORUNU

I- ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE AZINLIK KAVRAMI VE TANIMI	39
--	----

II- AZINLIKLARIN ULUSLARARASI KORUNMASI
TARİHÇESİNDE BATI TRAKYA
AZINLIĞININ YERİ..... 44

- A) 19. YÜZYILA DEK ULUSLARARASI
DÜZEYDE AZINLIKLARIN KORUNMASI..... 44
- Reform Hareketi ve Azınlık Kavramının
Uluslararası İlişkilere Girişi..... 46
 - Osmanlı İmparatorluğu'nda Durum: Millet
Sistemi 47
 - Azınlıkların Bir Büyük Devletçe Korunması
Dönemi ve "Doğu Sorunu" 49

- B) 19. YÜZYIL SİSTEMİ İÇİNDE
YUNANİSTAN'DAKİ MÜSLÜMAN
AZINLIKLARIN KORUNMASI 53
- 1- 19. Yüzyıl Sistemi : "Büyük
Devletler"in Kolektif Koruması Dönemi 53
 - 2- Sistem içinde Yunanistan ve
Müslüman Azınlıkları 57
 - a) Yunanistan'ın Bağımsız Oluşu ve
1830 Londra Protokolü 57
 - b) 1881 İstanbul Uluslararası Sözleşmesi..... 59
 - c) 1913 Atina Antlaşması (Muahedenamesi) ve
3 Numaralı Protokol 62

- C) EVRENSEL ÖRGÜT (MİLLETLER CEMİYETİ)
SİSTEMİ İÇİNDE YUNANİSTAN'DAKİ
MÜSLÜMAN AZINLIKLARIN KORUNMASI 64
- 1- Milletler Cemiyeti Sistemi : Evrensel Örgüt
Glüvecesi Dönemi..... 64
 - 2- Sistem içinde Batı Trakya Azınlığının
Bugünkü Statüsünün Saptanması..... 71
 - a) 10 Ağustos 1920 Yunan Sevr'i..... 72
 - b) "Lozan Sistemi" 75
 - 30 Ocak 1923 Türk ve Yunan
Halklarının Mübadelesine İlişkin
Sözleşme ve Protokol 75
 - 24 Temmuz 1923 Lozan Barış Antlaşması 78

— 1926 Atina, 1930 Ankara ve
1933 Ankara Anlaşmaları 81

- Ç) BİRLEŞMİŞ MİLLETLER DÖNEMİNDE
AZINLIKLAR KONUSU : İNSAN HAKLARI
YAKLAŞIMI..... 84
- 1- Birleşmiş Milletler ve Azınlıklar Konusu 84
 - 2- Bölgesel Gelişmeler : Avrupa Konseyi ve
Avrupa Ekonomik Topluluğu 91
 - 3- İnsan Hakları ve Azınlıklar Alanında Son
Durum ile Yeni Adımlar 93
 - a) Siyasal Gelişmeler: Milliyetçiliğin ve
Azınlıkların Yeni Yükselişi..... 93
 - b) Yeni Uluslararası Belgeler: 1975 Helsinki
Sonuç Belgesinden 1990 Paris Yasasına..... 95

- III- YUNANİSTAN'DAKİ MÜSLÜMAN AZINLIK
REJİMİNİ BELİRLEYEN ULUSLARARASI
METİNLERİN GÜNÜMÜZDE BATI TRAKYA
AZINLIĞI AÇISINDAN GEÇERLİLİĞİ
VE KAPSAMI..... 100
- 1830 Protokolü ve 1881 İstanbul Sözleşmesi 101
 - 1913 Atina Antlaşması ve 3 Numaralı Protokol..... 101
 - 10 Ağustos 1920 Yunan Sevr'i 104
 - "Lozan Sistemi" ve Yunan Sevr'i 107

İKİNCİ BÖLÜM

YUNANİSTAN'DA BATI TRAKYA MÜSLÜMAN – TÜRK AZINLIĞI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

— Uygulamaların İncelenmesinde Kullanılan Yöntemler
ve Karşılaşılan Sorunlar 113

- I- EĞİTİM ALANI..... 117

— Uluslararası Belgelerde ve Yunan İç Hukukunda Durum ve Uygulama	117
— SÖPA Konusu	130
— Azınlığın Dinsel ve Ulusal Kimliği Konusu	134
— Öğretmenler, Okullar ve Kitaplar	143
— DİKATSA Sorunu	151
II- TOPLUMSAL VE SİYASAL ALAN	155
A) AZINLIĞIN TOPLUMSAL ÖRGÜTLENMESİ VE YUNAN UYGULAMASI	155
1- Geleneksel Örgütlenme	155
a) Cemaat İdare Heyetleri	156
b) Müftülük Kurumu	159
2- Çağdaş Örgütlenme	172
a) "Birlikler"	172
— Birlik Adlarındaki "Türk" Sıfatı Bağlamında, Azınlığın Ulusal Kimliğinin Reddi ve Sonuçları	177
b) Fiili Örgütlenme: Azınlık Yüksek Kurulu (AYK)	180
B) AZINLIĞIN TEMEL HAKLARI VE YUNAN UYGULAMASI	182
1- Can ve Mal Güvenliği	183
a) Jandarma ve Polis Baskısı, Tahrikler ve Ölüm Tehditleri	184
b) Kitle Olayları	188
— 29 Ocak 1988 Yürüyüşü: Birliklerin Kapatılmasının ve Davos'un Etkisi	188
— 29 Ocak 1990 Saldırısı: Bir Yunan "Mini" 6-7 Eylülü	191
— 23 - 24 Ağustos 1991 İşkeçe Saldırısı	194
2- Siyasal Hak ve Özgürlükler ve Adalet	195
a) Dr. Sadık Ahmet Örnek Olayı	195
— İmza Kampanyası ve Davası	197
— Seçim Duyurusu Davaları	200
— Seçim Engellemeleri	204
b) Basın, İletişim ve İfade Özgürlükleri	210

3- Yurttaş Hakları	213
a) Yurttaşlıktan Çıkarma	213
b) Yurtdışında ve İçinde Dolaşım: Pasaportlar ve Yasak Bölge	217
c) Ruhsatlar	221
III- EKONOMİK ALAN	235
A) ULUSLARARASI ANTLAŞMALARDA DURUM	235
B) SÜREKLİ ARAZİ YİTİRME SORUNU	236
1- Azınlık Mallarının Satın Alınmasını Özendirme Yoluyla	237
2- Yasaların Ayrımcı Biçimde Uygulanması Yoluyla	240
a) Kamulaştırmalar	240
b) Arazi Birleştirme (Anadazmos)	244
c) Olası Uygulamalar	245
3- Mevcut Durumun Sorun Yapılması Yoluyla	246
a) Zilyetliği Tanımama	247
b) Tapuyu Tanımama	248
c) Füzuli İşgal İddiası	249
4- Bir Örnek Olay : İnhanlı (Evlalon) Arazi Uyuşmazlığı	249
C) YENİ TAŞINMAZ MAL SATIN ALAMAMA SORUNU	260
Ç) BASKILAR KONUSUNDAKİ YUNAN RESMİ GÖRÜŞÜ VE İNCELENMESİ	263
D) VAKIFLAR KONUSU	270
IV- TÜRK - YUNAN İKİLİ İLİŞKİLERİ VE BATI TRAKYA'DAKİ UYGULAMALAR	277

SONUÇ

I- YUNANİSTAN.....	289
II- TÜRKİYE	296
III- BATI TRAKYALILAR	305
— Batı Trakya'daki Batı Trakyalılar	305
— Türkiye'deki Batı Trakyalılar	308
— Batı Trakya Azınlığının Yakın Geleceği Üzerine Notlar	315
KAYNAKÇA	317
EKLER	323
DİZİN	345